

Медицински центар– Куманово
 Оддел за дентална протетика при
 ООЗТ Стоматолошка здравствена заштита

ПРИМЕНА НА АКУПУНКТУРНАТА АНАЛГЕЗИЈА ВО СТОМАТОЛОШКАТА ПРОТЕТИКА (II ДЕЛ)

Даштевски Б., К. Поп Стефанија

Акупунктурната аналгезија со електроакупунктурната стимулација ја имаме применето кај 100 пациенти, подложен на забнопротетичка санација. Во текот на последните три години овие пациенти беа третирани на ваков начин поради:

- нивната алергичност на прокаинот
- стравот и болката од препаратацијата
- нивната љубопитност

Притоа беа применети таканаречените локални акупунктурни точки, за разлика од порано применуваните телесни точки.

Примената на акупунктурната аналгезија во стоматолошката протетика, поточно при препаратацијата на заби за фиксно протетичко згрижување, за прв пат ја презентиравме на 24. V 1980 година, пред Стоматопротетичката секција. Тогаш рековме дека нашиот интерес нема да запре туку, напротив, ќе настојувате што повеќе да навлеземе во оваа проблематика (4).

Сегашното наше исказување е збогатено со поголемо искуство и со над 100 обработени пациенти, поткрепено со нови научно-стручни сознанија од оваа област.

Објаснувањето на механизмот на акупунктурата од наша страна е прифатено онака како што е презентирани во најновите современи исказувања на трите теории (3):

1. традиционалната кинеска теорија на виталната енергија составена од две спротивни сили ЈИН и ЈАНГ, кои кај здравите луѓе се во хармонија на спротивните сили;

2. неврогената теорија, стара само 20 години, која зборува дека акупунктурните точки се групација на одредени нервни рецептори;

3. хуморалната теорија стара само неколку години (8).

За заинтересираноста за овие најнови сознанија подробности можат да се најдат во трудот објавен во Медицински преглед бр. 3-4 од проф д-р А. Шкоклеви под наслов „Современи сознанија во акупунктурата“ (2, 3).

ТЕРАПЕУТСКАТА ИНДИКАЦИЈА во нашата примена беше единствена, и тоа при препарирањето на столбните заби за фиксно протетичко згрижување.

Избор на пациенти

- алергија на прокаин
- страв и болка од препаратацијата на столбните заби
- љубопитност на пациентите

Примената на акупунктурната аналгезија и понатаму се врши во вид на електроакупунктурна стимулација, и тоа т.н. чиста форма, со помош на специјален апарат од кинеско производство,

Главна преокупација во овој период беше примената на таканаречените **ЛОКАЛНИ АКУПУНКТУРНИ ТОЧКИ**, за разлика од таканаречените телесни точки што беа применувани како исклучителни во методот од претходната година.

Респектирајќи ги сите безбедности на акупунктурната аналгезија, за прв пат применивме прединтервентна акупунктурна анкета, во чиј склоп беше и тестот за сензибилизација –ТЦХП или ДЕИКИ.

Тестот накосо претставува еден прост убод со рачна стимулација, најчесто во точката 4 ГИ или ХЕКУ, при што ефектот на приемливоста за стимулација може да биде позитивен со сите знаци на чувство на локална укоченост, тежина во раката, чувство на топлина, како и еден нервен проток спореден со електричен проток, а на местото на убодот појава на кружно црвенило.

КАНАЛИТЕ ИЛИ МЕРИДИЈАНИТЕ учествуваат во транспортот на виталната енергија. Заради подобра прегледност, накосо ќе ги сигнираме само оние што спаѓаат во акупунктурната аналгезија во стоматолошката практика:

1. ГИ –дебело црево
2. Е–желудник
3. МЦ–господар на срцето
4. ТР–трикратен грејач
5. Л–бели дробови

И другите меридијани го крстосуваат човековото тело, а нивниот пат е придружен со назначени над 300 телесни точки за определени болести во смисла на акупунктурата и акупунктурната аналгезија.

Бидејќи нашето внимание е насочено исклучително на третман на забите, табела бр. 1 ни ги прикажува лицевите точки на извесни канали

Табела бр. 1

МОДИФИКУВАНА ПУНКЦИЈА СО ТРАНСФИКСИЈА НА ЛОКАЛНИТЕ ТОЧКИ ЗА АКУПУНКТУРНА АНАЛГЕЗИЈА

- ЗА ГОРНИ ИНЦИЗИВИ :
26 ВГ и 20 ГИ ВО ТРАНСФИКСИЈА
- ЗА ДОЛНИ ИНЦИЗИВИ :
24 ВЦ + 6 ЕИ
- ЗА ГОРНИ КАНИНИ :
26 ВГ и 20 ГИ ВО ТРАНСФИКСИЈА + 18 ИГ;
- ЗА ДОЛНИ КАНИНИ :
24 ВЦ и 5 Е ВО ТРАНСФИКСИЈА + 6Е;
- ЗА ГОРНИ ПРЕМОЛАРИ :
7 Е + 18 ИГ;
- ЗА ДОЛНИ ПРЕМОЛАРИ :
24 ВЦ + 6 Е;
- ЗА ГОРНИ МОЛАРИ :
18 ИГ + 6 Е;
- ЗА ДОЛНИ МОЛАРИ :
24 ВЦ + 6 Е + 7Е.

за акупунктурна аналгезија, додека пак во табелата бр. 2 се прикажани локалните точки, и тоа посебно за поодделни регии на забите кои секогаш се комбинираат со телесните точки.

Табела бр. 2

ЛОКАЛНИ ТОЧКИ ЗА АКУПУНКТУРНА АНАЛГЕЗИЈА ВО СТОМАТОЛОШКА ПРАКТИКА

- ЗА ГОРНИ МОЛАРИ :	- ЗА ДОЛНИ МОЛАРИ
6 МЦ - 44 Е	4 ГИ БИЛАТ.
+	+
2 Е УНИЛАТ.	2,3 Е УНИЛАТ. - 6 ГрР.
ИЛИ	ИЛИ
4 ГИ БИЛАТ.	4 ГИ БИЛАТ.
6 ⁺ МЦ - 2 и 3 Е	+
- ЗА ГОРНИ ИНЦИ- ЗАЛНИ:	6МЦ - 2,3 Е
6 МЦ - 44 БИЛАТ.	- ЗА ДОЛНИ ИНЦИЗАЛНИ
+	4 ГИ БИЛАТ.
5 Е УНИЛАТ.	+
ИЛИ	2 Е - 24 ВЦ
4 ГИ БИЛАТ.	ИЛИ
+	4 ГИ БИЛАТ.
6 МЦ - 5 Е	+
	6МЦ - 8 Е
	ИЛИ
	4 ГИ БИЛАТ.
	+
	6 ТР - 8 Е - 24 ВЦ

Како што се гледа од табелите 1 и 2, доминантните телесни точки за акупунктурна аналгезија, и покрај тоа што ги има многу, се: ГИ-4 или ХЕКУ, Е-44 МЦ-6, што ги применувавме порано. Во табелата 2, во првата колона, се дадени исклучително локалните точки.

Метод на работа

Методот на работењето останува ист: подготвување на пациентот, апликација на иглата, вклучување на апаратот и, по 20 - минута индукција, започнување со препаратацијата на забите сè до завршувањето. Во текот на работата не беа забележани никакви субјективни и објективни тешкотии. Напоменуваме дека пошироко за овој метод и за начинот на работењето, информации можат да се најдат во претходно објавениот труд по оваа проблематика(4).

Дискусија

Нашите први искуства укажуваат на зголемување процентот на намалена болка со вклучувањето на локалните точки во споредба со контролната група, каде што имаме само оддалечени телесни точки. Сè почесто се потврдуваат сознанијата на М. Бресет дека точката Е 44 претставува точка на забоболката, особено ако е во асоцијација со ГИ-4 (1).

Интересен е и податокот дека под исти услови и со употреба на исти точки, во исто време, болката при вадењето заб е поголема отколку при препаратацијата, што го потврдува податокот од литературата дека цепењето на периостот се манифестира, односно дека не постои локална точка за периостот.

Многу важно е почитувањето на основните принципи и критериуми во изборот на меридијаните и точките, како и не кршењето на законот на циркулацијата на виталната енергија во меридијаните. При изборот е важно да се спомене тоа дека меридијанот и точката треба да бидат колку што е можно поблиску до местото на интервенцијата.

Заклучок

Можеме слободно да кажеме дека за добивање квалитетна акупунктурна аналгезија е потребно користење на таканаречените енергетски точки, што се сместени на извесна дистанца од зоната на интервенцијата, на локалните точки, кои имаат улога на фокализација и на аналгетскиот ефект.

Квалитетот на акупунктурната аналгезија зависи во голема мера од прецизноста со која се аплицира иглата во точката, особено во трансфикција.

Апликацијата на иглите е далеку подлабока кај акупунктурната аналгезија во однос на чистата акупунктура.

L'ANALGESIE D'ACUPUNCTURE DANS LA PROTETIQUE DENTALE.

Résumé

Nous avons appliqué l'analgésie d'acupuncture par stimulation électro-acupuncture chez cent (100) clients, soumis à la sanation dentale-pretétique. Au cours des trois dernières années ces clients étaient soumis à ce traitement à cause de:

- leur alergie au procain
- peur et douleur de la préparation
- curiosité des clients

On a appliqué les points d'acupuncture locaux par différence des points corporels appliqués avant.

Литература

1. M. Breset: Analgesie par acupuncture en deutisterie operatoire et chirurgicale Maloine, Paris, 1979.
2. A. Шокљев: Акупунктурологија, Београд, 1976.
3. A. Шокљев: Современи сознанија во акупунктурата, Македонски медицински преглед 34, 169-176, 1980 година, Скопје.